

SIVISTYSTOIMIALAN LAPSI JA PERHEPALVELUIDEN KEHITTÄMISOHJELMA

Sivistystoimen johtoryhmä 5.2.2024

1. LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIMENPITEET

- Varhaiskasvatuksen ja koulutuspalveluiden turvaaminen: Savonlinnan kaupunki on mukana maa- ja metsätalousministeriön rahoittamassa ja Suomen Kuntaliiton koordinoimassa **Verkostoperuskouluhankkeessa**, jossa pilotoidaan mm. Koulutuksen järjestäjien yhteistyötä sekä etäopetusta.
- **Koulutuksen laadun turvaaminen** kasvatus- ja opetusalan tehtäviin kelpoisen henkilökunnan varmistamisella ja täydennyskoulutuksella: Etelä-Savon alueella pilotoidun jatkuvan oppimisen toimintamallin kehittämisessä saatuja kokemuksia ja hyviä käytäntöjä hyödynnetään kuntien, alueen oppilaitosten ja Oulun yliopiston yhteistyönä toteuttamissa koulutuksissa. Savonlinnan edellytykset koulutuksen järjestämiseen ovat hyvät, sillä alueella on aiemman opettajankoulutuksen ajoilta vielä paljon opettajankoulutustehtävissä työskennellyttä ja alalla väitellyttä henkilöstöä. Alueella on potentiaalisia opiskelijoita, joilla on mahdollisuus suorittaa ennakkoon valmiusopintoja ja siten edesauttaa sijoittumista tutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijavalinnoissa. Savonlinnan kaupunki tarjoaa edullista opiskelija-asumista ja mahdollisuuksia työn ohella opiskeluun.
- Savonlinnan perusopetuksen keskeisenä tavoitteena on ollut **kouluhyvinvoinnin kehittäminen** ja vahvistaminen **yhteistyössä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun** hyvinvointialojen koulutusten kanssa. Erityisesti ensimmäisenä Suomessa aloitetun **koulukuraattorikoulutuksen** kanssa on tehty vahvaa yhteistyötä kuten myös terveydenhoitoalalla (kouluterveydenhuolto, fysioterapia) sekä liikunta-alan koulutuksissa (liikunnanohjaaja -koulutus, Liikkuva koulu -toimintamalli).
- vahvistamalla kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tukea varhaiskasvatuksessa ja koulussa tiivistämällä sote- ja sivistysalan yhteistyötä
 - lisäämällä mielenterveys- ja päihdepalveluja koulujen ja oppilaitosten yhteyteen
 - panostamalla lastensuojelun asiakkaan koulutukseen ja yksilöllisiin tuen tarpeisiin.
- Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen; aktiivisesti toimivat oppilas- ja opiskelijakunnat; nuorisovaltuusto, osallistavan budjetoinnin kehittäminen ko. toiminnassa

2. KULTTUURITOIMINTA JA PEHMEÄN VETOVOIMAN VAHVISTAMINEN

- Savonlinna haki yhdessä Itä-Suomen neljän muun kaupungin kanssa Euroopan kulttuuripääkaupungiksi v. 2026. Kulttuuripääkaupungiksi valittiin lopulta Oulun kaupunki, jonka kanssa tehdään yhteistyötä Itä-Suomen kaupunkien Kulttuurin unelmavuosi -hankekokonaisuuksien kautta, joilla toteutetaan kulttuuripääkaupunkihaun mukaisia tavoitteita. **Savonlinnan kulttuurin unelmavuosi 2026** päättää prosessin yhteistyössä Oulun, Euroopan kulttuuripääkaupungin 2026 kanssa. **Lasten ja nuorten kulttuurin painottaminen** (esim. Lukulakutapahtuman kehittäminen).
- Lasten ja nuorten kulttuurin vahvistaminen ja esiintuominen Kulttuurin unelmavuosihankkeessa:

- Lasten ja nuorten lukutaitoa vahvistetaan. Jatketaan lukutaitostrategian toimeenpanoa ja laajennetaan Lukuliikettä, jonka tavoitteena on kaikenikäisten lukutaidon edistäminen. Vakiinnutetaan Lukulahja lapselle -malli eli neuvolan kautta jaettava kirjakassi jokaiselle syntyvälle lapselle. Vahvistetaan lastenkulttuurin saavutettavuutta (kirjastokissat -hanke).
 - ~~Johonkin kaupungin keskustan kiinteistöön lastentalo kesäksi 2026 (mukaan toteuttajaksi Samiedu, MLL, Xamk, Tanhuvaara) (ei osoittaa katetta)~~
 - Olavinlinna lasten teemakierrokset (museoviraston toimintaa)
 - Riihisaaren lasten museokierrokset
 - Kirjastolle ohjelmaa lapsille (Sadun päivä, Lukukoira, vinkkaukset ymv.)
 - ~~Pikku Kakkosen puistoon toimintaa (esiintymislava ja kesäohjelma), (ei osoittaa katetta)~~
- Kirjastopalveluiden saavutettavuudesta huolehditaan hyödyntäen myös omatoimilainausta ja kirjastoautoa, joka vierailee kouluilla ja päiväkodeilla.
 - Maan hallitus on uudistamassa taiteen perusopetusta koskevan lainsäädännön. Tavoitteena on taiteen perusopetuksen saavutettavuuden parantaminen eri taiteenalat huomioiden.
 - Olavinpäivän kehittäminen lapsia ja nuorisoa aiempaa enemmän huomioivammaksi (ks. alempana)

3. VAPAA-AIKA JA NUORISOPALVELUT

- **Harrastustakuu** – Savonlinnan kaupunki mahdollistaa ainakin yhden harrastuksen jokaiselle lapselle ja nuorelle (Harrastamisen Suomen mallin pilottikokeilun vakiinnuttaminen)
- Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien toteuttaminen lapsille ja nuorille yhteistyössä kolmannen sektorin palveluiden kanssa nykyinen avustustaso säilyttäminen – aktiivinen ja elinvoimainen seuratoiminta
- Harjoitteluolosuhteiden ja harrastustoiminnan mahdollistavan infran kehittäminen lasten ja nuorten vapaa-aikapalveluiden kehittämiseksi
 - Uusi skeittipuisto (toteutusvaiheessa)
 - Liikuntahallin peruskorjaus/uusiminen (suunnittelu käynnissä)
- Lähiliikuntapaikkojen ja leikkipuistojen kehittäminen (tekninen toimiala)
- Pyhän Olavin päivään nuorisotoimen yhteistyökuvio yhdessä kulttuuritoimen kanssa (esim. Avoimet nuorisotilat, nuorten bändi tmv.)

4. SIVISTYSTOIMIALAN PALVELUIDEN JA KAUPUNGIN MARKKINOINTI

- **Savonlinnan Talvisalon koulu valittiin valtakunnalliseksi vuoden 2022 peruskouluksi.**
- LUMA-opetuksen vahvistamisessa koulutuksellista yhteistyötä on kehitetty Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (XAMK) insinöörikoulutusten kanssa. Kehittämistyön tuloksena **Savonlinnan Mertalan koulu valittiin valtakunnalliseksi teknologiateollisuuden LUMA-kouluksi syksyllä 2023.**
- **Savonlinnassa on vahva taito- ja taideaineiden opetuksen jatkumo.** Kaupungissa sijaitsee **Pohjoismaiden vanhin taidelukio**, jolla on erityisvasteutehtävät taiteen ja musiikin opetuksessa. Perusopetuksessa toimii musiikin, liikunnan ja luma -opetuksen erikoisluokkia. Savonlinnassa on myös musiikki- ja tanssiopisto sekä kansainvälinen Savonlinnan Musiikkiakatemia.

- Savonlinnan kaupungin sivistystoimen alaisuudessa toimiva **Riihisaari – Savonlinnan museo valittiin v. 2023 vuoden museoksi Suomessa.**
- Kouluesittely ja -markkinointi virtuaalitodellisuudessa Savonlinnaan tavoiteltaville muuttajille; kuvataan ja laaditaan halukkaiden pilottikoulujen kanssa koulujen virtuaalimarkkinointi ja -esittely, jossa koulut voivat esitellä fyysisiä ympäristöjään ja toimintaan virtuaalitodellisuudessa lisättyä todellisuutta hyödyntäen
- Uusien koulujen markkinointisuunnitelma; Esim. Punkaharjulle rakennettu uusi puukoulu yhdelle maisemiltaan Suomen hienoimmista paikoista, Puruveden rantaan. Uniikki tilanne hyödynnetään ja tuodaan esille Savonlinnaa positiivisessa valossa.
- Savonlinnan kaupunginkirjasto on tunnettu arkkitehtonisesta ja toiminnallisesta modernista kirjastoympäristöstään, josta on kehittynyt kaupunkilaisten olohuone.